

اعتباربخشی:

دنیایی امن تر را به ارمغان می آورد

۱۹ خرداد ۱۳۹۷

(#WAD2018)

اعتباربخشی: دنیایی امن تر را به ارمغان می آورد

۹ ژوئن مصادف با ۱۹ خرداد، روز جهانی اعتبار بخشی به عنوان یک ابتکار عملی جهانی، به شکل مشترک توسط ILAC (اتحادیه بین المللی اعتباربخشی آزمایشگاهها و نهادهای بازرسی) و IAF (مجمع بین المللی اعتبار بخشی) برای ارتقا آگاهی در مورد اهمیت اعتباربخشی پایه گذاری شده است. قالب روز جهانی اعتبار بخشی در سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۸ میلادی) بر این موضوع متمرکز شده است:

چگونه اعتباربخشی دنیا را امن تر می کند؟

موضوع چیست؟

بیش از ۲/۷۸ میلیون مرگ در سال بر اثر سوانح شغلی یا بیماری های مرتبط با کار در جهان رخ می دهد. حدود ۱۲۵ میلیون نفر در جهان در معرض آذوبست در محیط کار خود قرار دارند که منجر به چند هزار مرگ ناشی از سرطان ریه مرتبط با آذوبست در هر سال می شود.

یکی از مجموع هر هشت مرگ در جهان حدود ۷ میلیون نفر سالانه بر اثر آلودگی هوا و ۱/۲۵ میلیون مورد مرگ در حمل و نقل جاده ای در سال ۲۰۱۳ رخ داده است. همچنین ۳۷۴ میلیون مورد بیماری و تلفات ناشی از کارهای غیر کُشنده در سال گزارش شده است که بسیاری از اینها منجر به گسترش عدم حضور و غیبت در کار می شود. گذشته از هزینه های قابل توجه انسانی، تاثیرات اقتصادی ضعف در ایمنی شغلی و عوامل بهداشتی، حدود ۳/۹۴ درصد ارزش تولید ناخالص داخلی جهان (یا به عبارتی حدود ۲/۸ تریلیون دلار آمریکا به شکل هزینه های مستقیم یا غیرمستقیم صدمات و بیماری ها) در هر سال تخمین زده می شود.

مشکلات و مسائل ناشی از غذای آلوده، داروها، وسایل الکترونیکی و سایر محصولات مصرفی، نیاز به مراقبت و حفاظت از مصرف کنندگان را بیش از پیش مشخص می سازد. آمار جراحات و

^۱ منبع: سازمان جهانی بهداشت WHO

^۲ منبع: سازمان جهانی کار ILO

آسیب ها نشان می دهد که مشکلات طراحی، عیب و اشکال و اطلاعات ایمنی ناکافی در مورد محصولات مصرفی، با بسیاری از آسیب ها و صدمات پیوند دارد.

در جوامع بزرگ انتظار می رود محصولات خریداری شده متشکل از کالای الکترونیکی استفاده شده در اسباب بازی کودکان، محیط زیست (آب عاری از آلاینده ها، هوای عاری از آلودگی های مضر) و پروژه های زیر بنایی در مقیاس بزرگ (مانند جاده، پل و سامانه های حمل و نقل عمومی) جهت استفاده عموم مردم ایمن باشند.

منابع انرژی روزانه ما مانند منابع گازی یا الکتریکی، می بایست بدون ریسک جراحت و آسیب در دسترس باشند. خدمات اساسی و بنیادین مانند آب آشامیدنی و آزمایشهای پزشکی می بایست قابل اتکا و قابل اعتماد باشد.

کسب و کارها مسولیت دارند تا اطمینان حاصل نمایند که کارکنان، بازدید کنندگان و مشتریان آنها از اینکه آسیب ها و بیماری ها از آنها دور شده اند؛ خوشحال هستند. آنها همچنین باید از یک احساس رضایت ذهنی و فیزیکی و رفاه و تندرستی اجتماعی برخوردار باشند.

مقررات ایمنی و بهداشت از یک کشور به کشور دیگر متغیر است. در برخی از کشورها برای حوادث محل کار و یا نقض قوانین، مجازات های بسیار شدیدی وجود دارد. در سایر کشورها، سیاست های توسعه اقتصادی از اهمیت استراتژیک بالاتری برخوردار است. برخی از کسب و کارها ممکن است احساس کنند که آنها با یک چالش برای برقراری تعادل بین ایمنی و بهداشت و نیازهای عملیاتی مواجهه هستند در حالیکه برخی دیگر بر توجه به سودآوری تمرکز کرده اند.

تأمین محیط کار کردن ایمن نمی بایست به عنوان یک بار قانونی در نظر گرفته شود ولی به عنوان راهی برای نیل به موارد زیر در نظر گرفته می شود:

- کاهش هزینه ها
- کاهش غیبت کارکنان و نرخ گردش مالی
- رنج بردن از سوانح کمتر
- کاهش تهدیدات اقدامات قانونی
- حفاظت از شهرت مسولیت سازمانی بین سرمایه گذاران و مشتریان
- افزایش بهره وری از طریق نیروی کار سالم تر و با انگیزه تر

نقش اعتباربخشی چیست؟

پروژه های تکمیل شده، مواد اولیه، محصولات، خدمات، سیستم های مدیریت و افراد می توانند بر اساس استاندارد یا الزمات قانونی بوسیله آزمایشگاه های آزمون و کالیبراسیون، نهادهای بازرسی و نهادهای گواهی کننده ارزیابی شوند. (این نهادها در مجموع به عنوان نهاد ارزیابی انطباق شناخته می شوند)

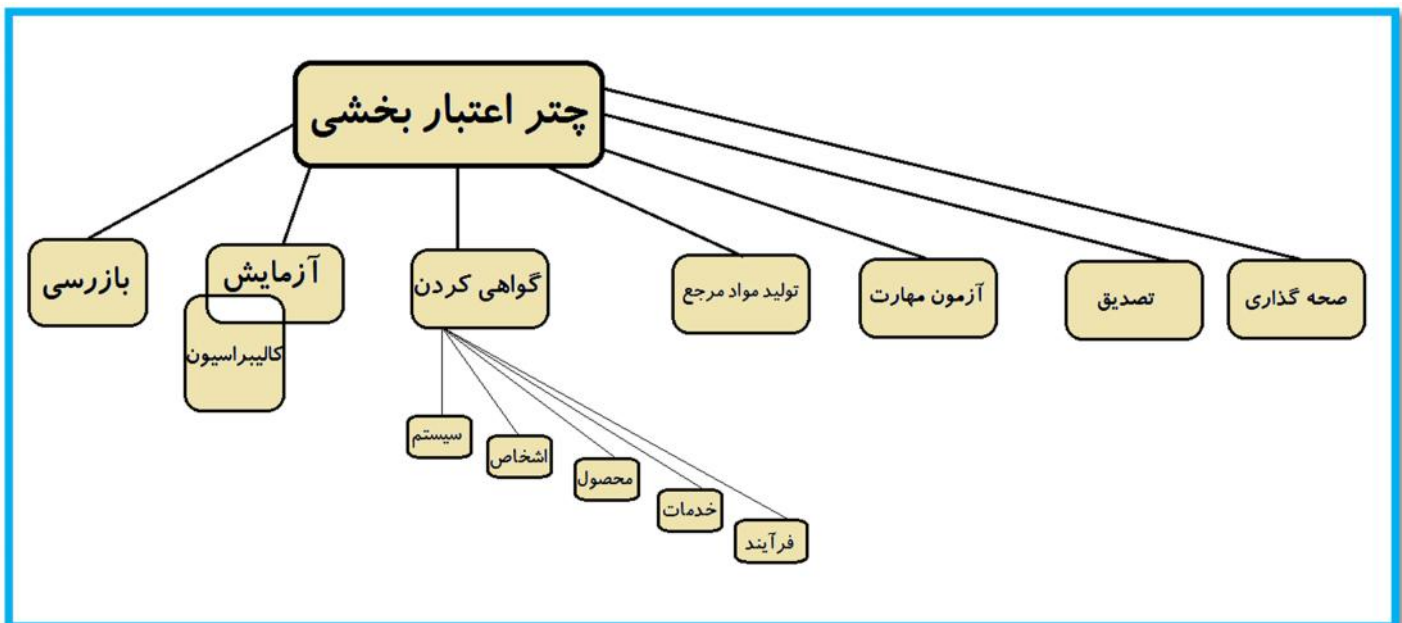
نهادهای ارزیابی انطباق بررسی می کنند که محصولات و خدمات برای استفاده، ایمن هستند یا خیر؟

اعتباربخشی یک ارزیابی مستقل از این نهادهای ارزیابی انطباق بر اساس استانداردهای شناخته شده به منظور اجرای فعالیتهای معین است تا از انسجام، بی طرفی و شایستگی نهادهای ارزیابی انطباق اطمینان حاصل شود.

نهادهای تایید صلاحیت از طریق ارزیابی های همترازی بین المللی به رسمیت شناخته می شوند تا یک زیر ساخت اساسی برای پشتیبانی از بهداشت و ایمنی در سطح جهان شکل بگیرد.

این ساز و کار توسط ILAC (اتحادیه بین المللی اعتباربخشی آزمایشگاهها و نهادهای بازرسی) در زمینه تایید صلاحیت آزمایشگاههای آزمون و کالیبراسیون و نهادهای بازرسی و IAF (مجمع بین المللی اعتبار بخشی) در زمینه تایید صلاحیت نهادهای گواهی کننده مدیریت می شود. این ساز و کار اطمینان می دهد که تایید صلاحیت های اعطا شده توسط نهادهای تایید صلاحیت گوناگون در سطح جهان، به شکلی همگن، سازگار و قابل اعتماد هستند.

در نتیجه، محصولات و خدماتی که یکبار تحت چتر IAF و ILAC بازرسی، آزمون و یا گواهی شده اند، می توانند در هر جای دنیا با اطمینانی برابر، پذیرفته شوند.

اعتباربخشی چه منافعی به همراه دارد؟

برای دولت و تنظیم کنندگان مقررات:

نقش دولت و نهادهای تنظیم کننده مقررات این است که از فراهم آوری یک محیط کار امن توسط کسب و کارها و شرکتهای مختلف، اطمینان حاصل کنند. آنها می توانند با تنظیم سیاست ها و الزامات فنی برای محصولات و خدماتی که در محیط های کار وجود دارند و با تکیه بر نهادهای ارزیابی انطباق ذیصلاح، از انطباق محصولات و خدمات با الزامات خاطر جمع شوند.

مثالهای از اینکه تنظیم کنندگان مقررات چگونه می توانند از اعتبار بخشی برای نیل به اهداف خود در جهت بهبود وضعیت بهداشت حرفه ای و ایمنی محیط کار بهره ببرند در وب سایت

Public Sector Assurance

به آدرس زیر آمده است:

[/http://www.publicsectorassurance.org/topic-areas/health-safety](http://www.publicsectorassurance.org/topic-areas/health-safety)

برای کسب و کارها و شرکت ها:

کسب و کارها و شرکت ها می توانند انطباق خود با رویه های برتر و استانداردها را به وسیله استقرار سیستم های مدیریت بهداشت و ایمنی اثبات نمایند تا به اهداف زیر دست یابند:

- بهبود شهرت و افزایش فرصت ها برای کسب بازارهای جدید

- حداقل ریسک مربوط به خرابی ناشی از سوانح

- نشان دادن تعهد به تکالیف قانونی

- صرفه جویی در هزینه های بالقوه از طریق بیمه مسولیت

- جذب و حفظ کارکنان

اعتبار بخشی به شکل چشمگیر در مدارک مناقصات و مبادلات تجاری خارجی به رسمیت شناخته می شود. در برخی موارد اعتبار بخشی می تواند منجر به کاهش مالیاتهای تجمیعی یا ممیزی ها شود.

مثالهای از اینکه کسب و کارها چگونه می توانند از اعتبار بخشی و استانداردها برای کسب منافع محسوس بهره ببرند در وب سایت منافع کسب و کار به آدرس زیر آمده است:

[/http://business-benefits.org](http://business-benefits.org)

برای کارکنان:

کارکردن در شرکتهایی که استانداردهای مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را پیاده سازی کرده اند، یک پیغام شفاف را برای کارکنان و ذینفعان ارسال می نماید و آن اینکه ایمنی و بهداشت کاری کارکنان خود را به عنوان یک اولویت در سازمان مورد توجه قرار داده اند. این موضوع ریسک ها را مشخص کرده و یک محیط کار امن را فراهم می سازد.

برای شهروندان:

اعتماد عمومی می تواند از طریق یک گواهینامه انطباق دارای اعتبار (اعتباربخشی شده) که همراه کالاها و خدمات ارائه می شود، به دست آید. توافق نامه های بین المللی اعتباربخشی (MRA & MLA) اطمینان می دهد که چنین کالاها و خدماتی که از کشورها و مناطق مختلف در بازار موجود هستند، استانداردهای کیفیت و ایمنی را رعایت کرده اند.

اعتباربخشی و استاندارد ISO/IEC 17011

امسال اولین سالی است که ویرایش جدید استاندارد ISO/IEC 17011 به عنوان اصلی ترین مدرک حاوی الزامات برای یک نهاد تایید صلاحیت منتشر و الزامات آن توسط نهادهای اعتبار بخشی به کار گرفته می شود. تا در نتیجه ساز و کار بین المللی اعتباربخشی، محصولات و خدماتی که یکبار تحت چتر IAF و ILAC بازرسی، آزمون و یا گواهی شده اند، بتوانند در هر جای دنیا با اطمینانی برابر، پذیرفته شوند.

بدین مناسبت در دو تصویر زیر نگاهی اجمالی به تاریخچه این استاندارد و سیر تدوین نسخه

جدید خواهیم انداخت:

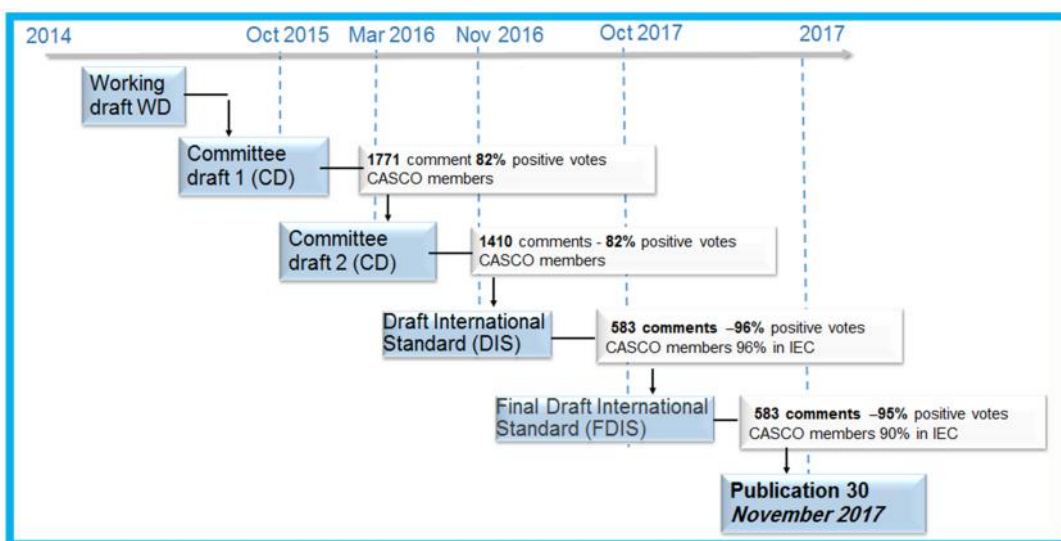
The first edition was ISO/IEC Guide 58 and 61 and TR 17010.

The 1st edition of ISO/IEC 17011 was published in 2004.

The current edition is 2017.

تاریخچه استاندارد ISO/IEC 17011

روند انتشار نسخه جدید استاندارد ISO/IEC 17011

اطلاعات بیشتر

برای دستیابی به اطلاعات بیشتر در زمینه اعتبار بخشی در جمهوری اسلامی ایران و مشاهده فهرست نهادهای ارزیابی انطباق اعتبار بخشی شده توسط مرکز ملی تایید صلاحیت ایران (NACI) به آدرس اینترنتی زیر مراجعه نمایید:

www.NACI.naciportal.isiri.gov.ir

برای دستیابی به اطلاعات بیشتر در زمینه ترتیبات شناسایی چند جانبه (IAF MLA) و مشاهده اعضا و فهرست نهادهای اعتبار بخشی امضا کننده این ترتیبات به سایت www.IAF.nu و آدرس اینترنتی زیر مراجعه نمایید:

https://www.iaf.nu/articles/IAF_MEMBERS_SIGNATORIES/4

برای دستیابی به اطلاعات بیشتر در زمینه ترتیبات شناسایی متقابل (ILAC MRA) و مشاهده فهرست اعضا و نهادهای اعتبار بخشی امضا کننده این ترتیبات به سایت www.ILAC.org و آدرس اینترنتی زیر مراجعه نمایید:

<https://ilac.org/ilac-membership>

تهیه و تنظیم: سامان روح بخشان – مرکز ملی تایید صلاحیت ایران

